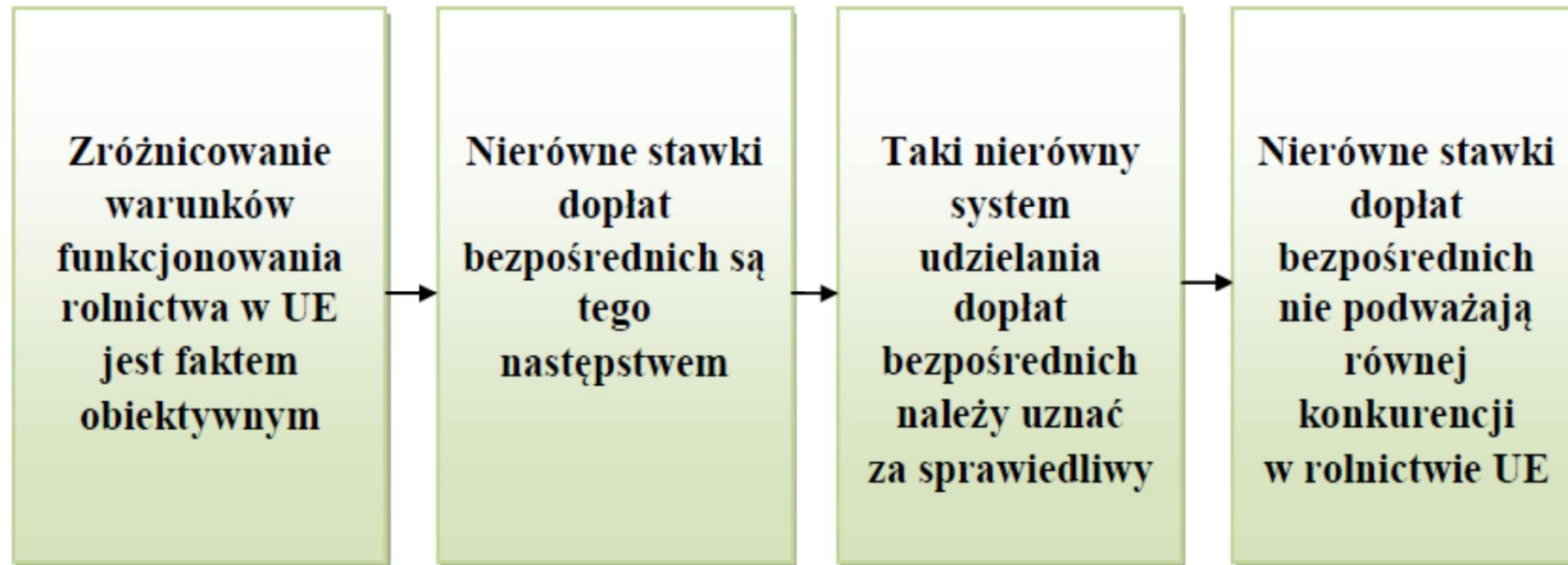

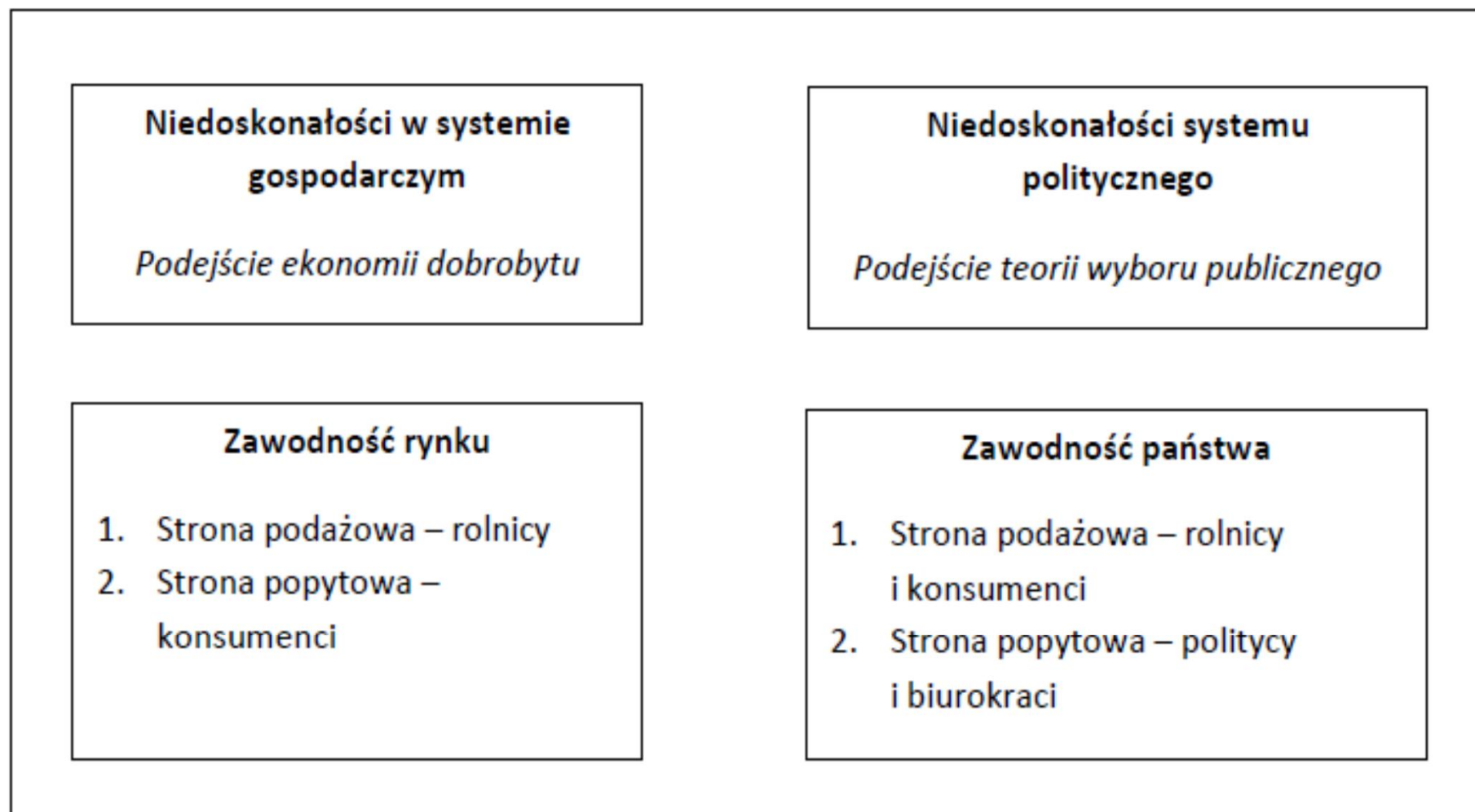
Czy równe dopłaty bezpośrednie w UE byłyby sprawiedliwe?

Prof. J. Kulawik,
Mgr. inż. A. Kagan,
Dr B. Wieliczko

Teza do potwierdzenia

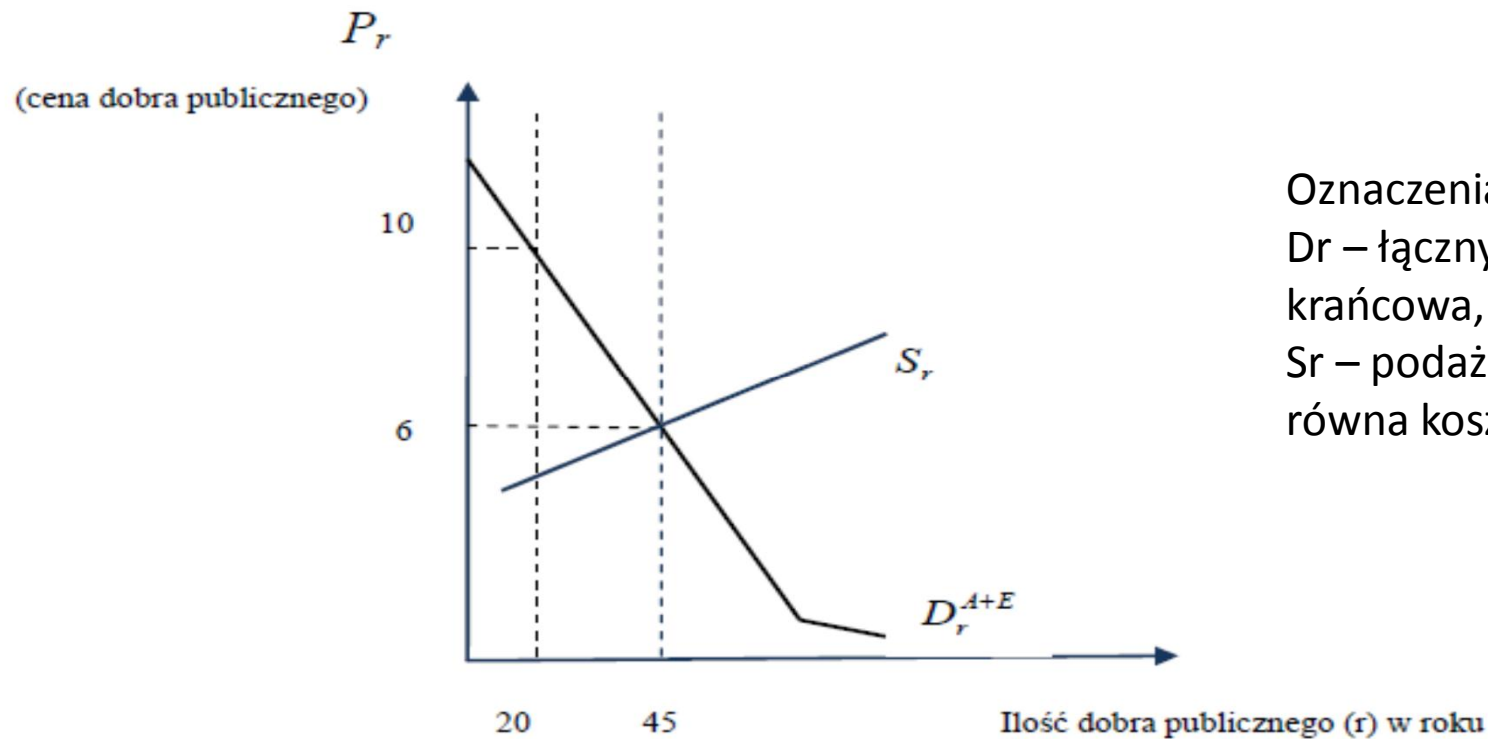

Zawodność rynku i państwa a rolnictwo

Źródło: P. Nedergaard (2005), Market failures and government failures: A theoretical model of the common agricultural policy. Paper for the EUSA Ninth Biennial International Conference March 31 – April 2, 2005 in Austin, Texas.

Efektywne dostarczanie dobra publicznego

Oznaczenia:

D_r – łączny popyt, korzyść krańcowa,

S_r – podaż, korzyść krańcowa równa kosztowi krańcowemu.

Warunek równowagi w części nawiązuje do pierwszego twierdzenia ekonomii dobrobytu. Ma on następującą postać:

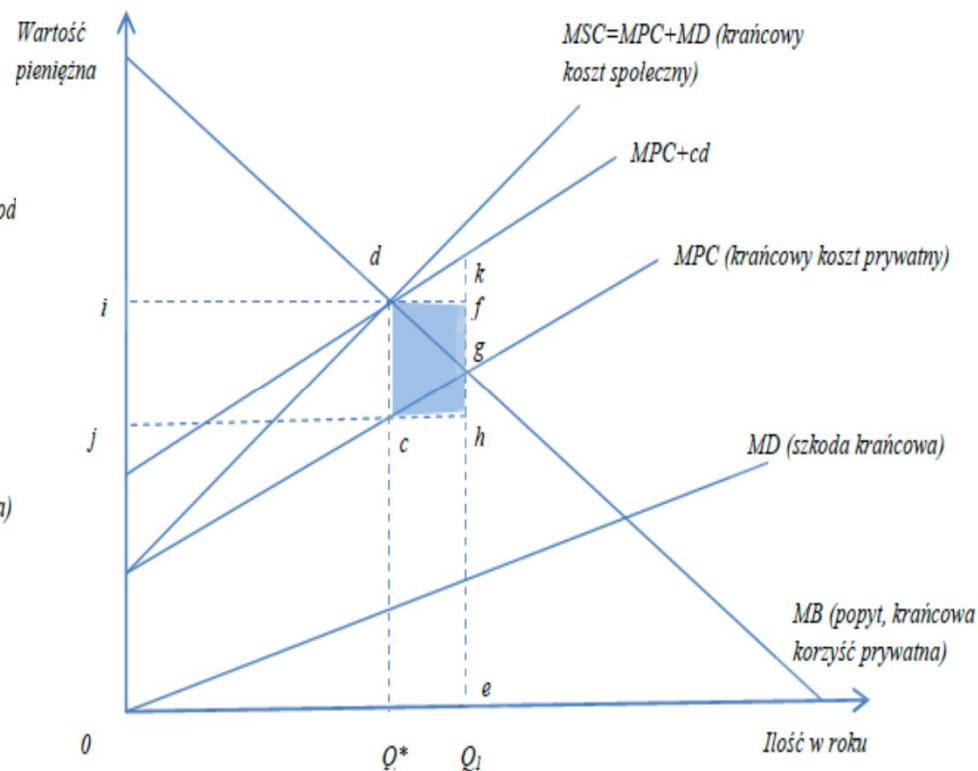
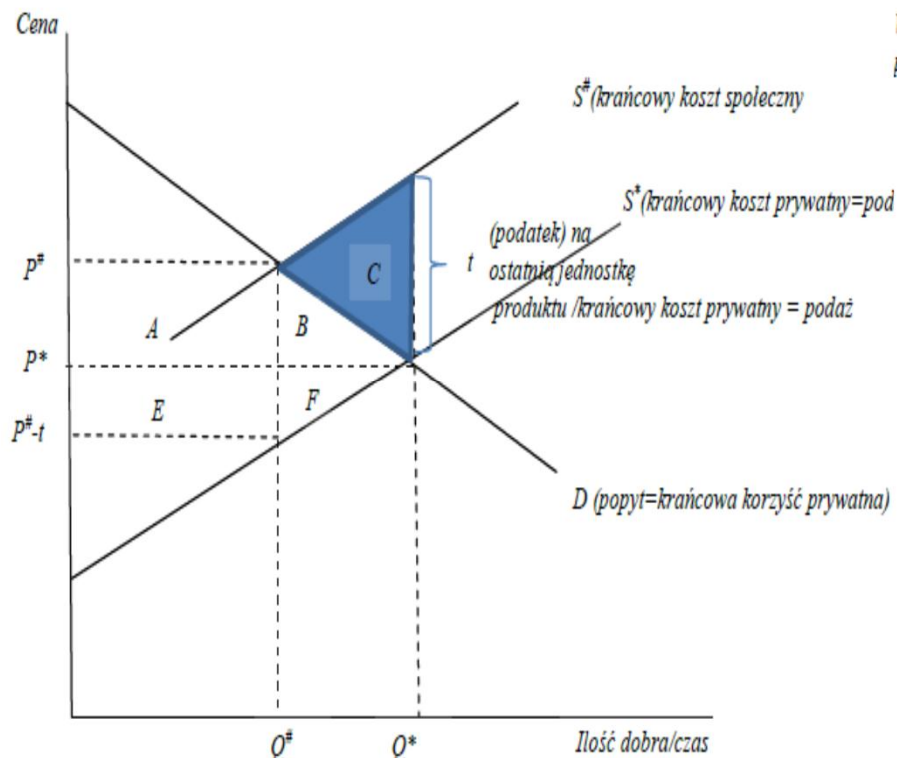
$$MRS_{ra}^A + MRS_{ra}^B = MRT_{ra}$$

gdzie:

MRS^A - krańcowa stopa substytucji dobra prywatnego „a” przez dobro publiczne (r) dla osoby A,
 MRS^B - krańcowa stopa substytucji dobra prywatnego „a” przez dobro publiczne (r) dla osoby B,
 MRT - krańcowa stopa transformacji dobra r w dobro a równa stosunkowi kosztu krańcowego dobra r i kosztu krańcowego dobra a. To absolutna wartość nachylenia krzywej możliwości produkcyjnych.

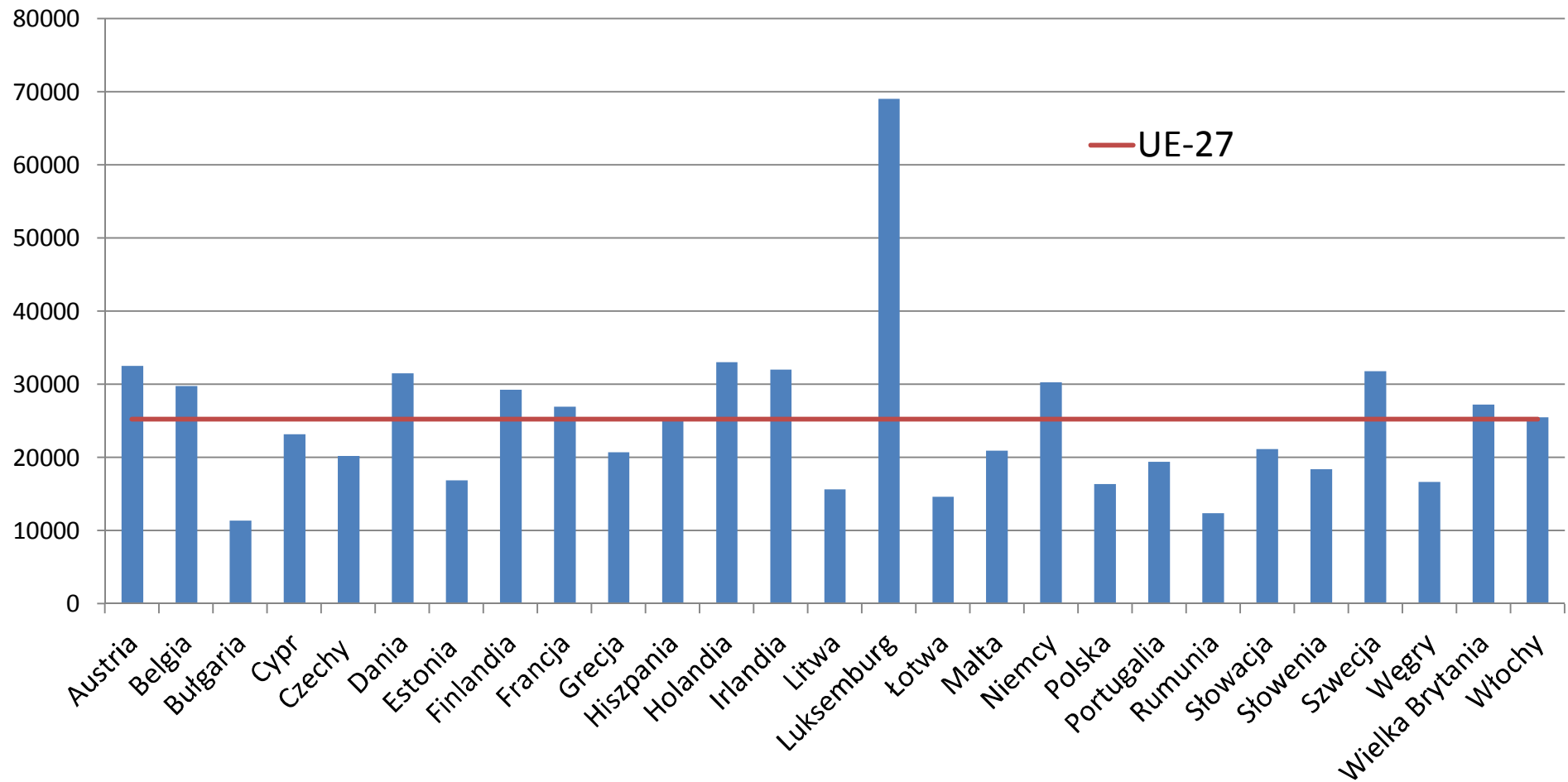
Źródło: adaptacja rozważań zawartych w: Rosen H.S., Gayer T., *Public Finance, McGraw-Hill International Edition. Ninth Edition, New York 2010. s.61.*

Negatywny efekt zewnętrzny a podatek i subsydium Pigou

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Boardman A.E., Greenberg D.H., Vining A.R., Weimer D.L., *Cost-Benefit Analysis Concepts and Practice, Fourth Edition, Pearson*. s. 91 i Rosen H.S., Gayer T., *Public Finance, McGraw-Hill International Edition. Ninth Edition, New York 2010*. s.86.

PKB per capita państw UE-27 w 2011 r.

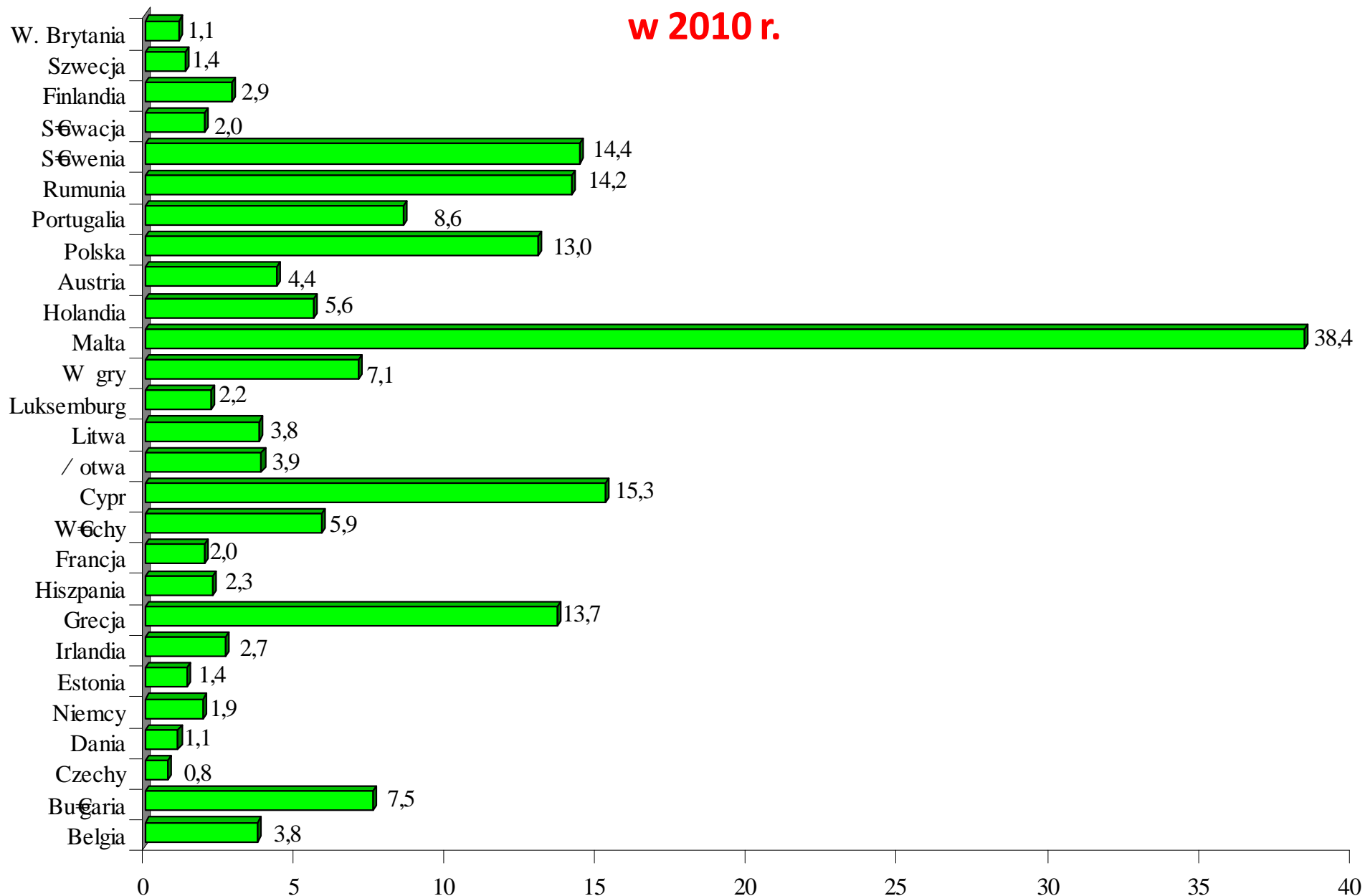

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Eurostatu.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Eurostatu.

Nakłady pracy własnej w przeliczeniu na powierzchnię UR (AWU/100 ha)

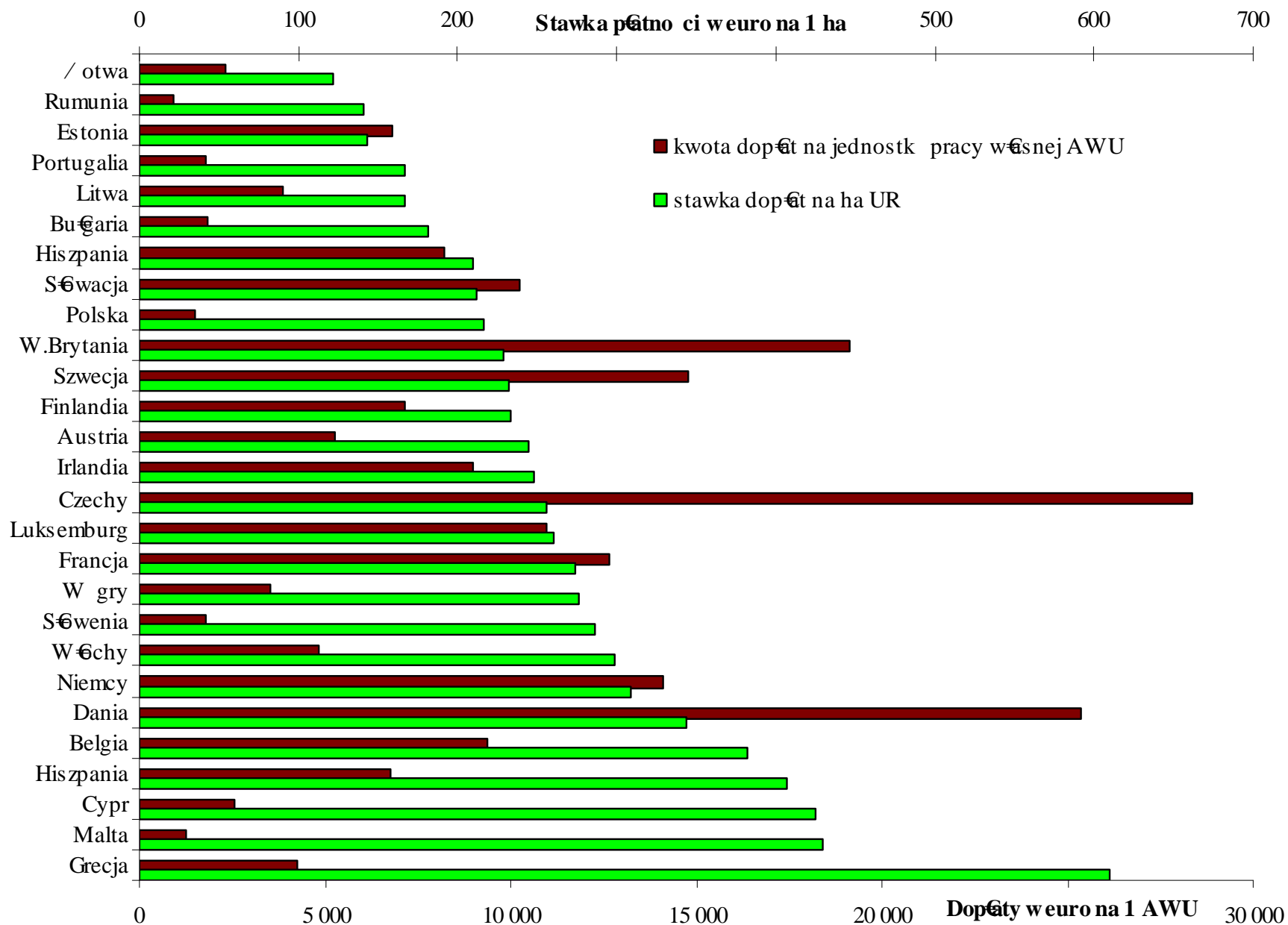
w 2010 r.

AWU/100ha UR

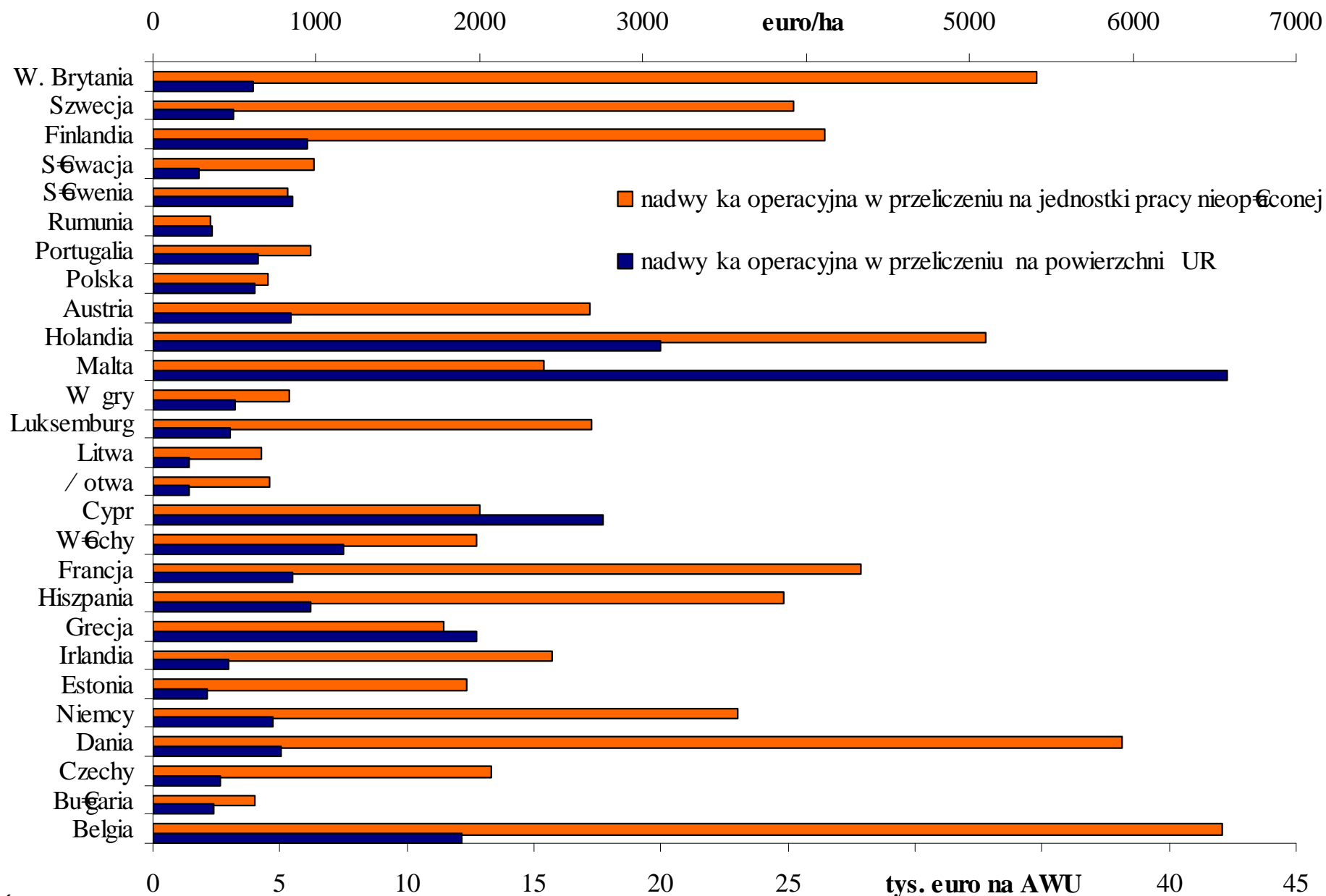
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Eurostatu, Rachunki RER.

Proponowane kwoty dopłat bezpośrednich w odniesieniu do powierzchni UR (euro/ha) i nakładów pracy własnej (euro /AWU) z 2010 r.

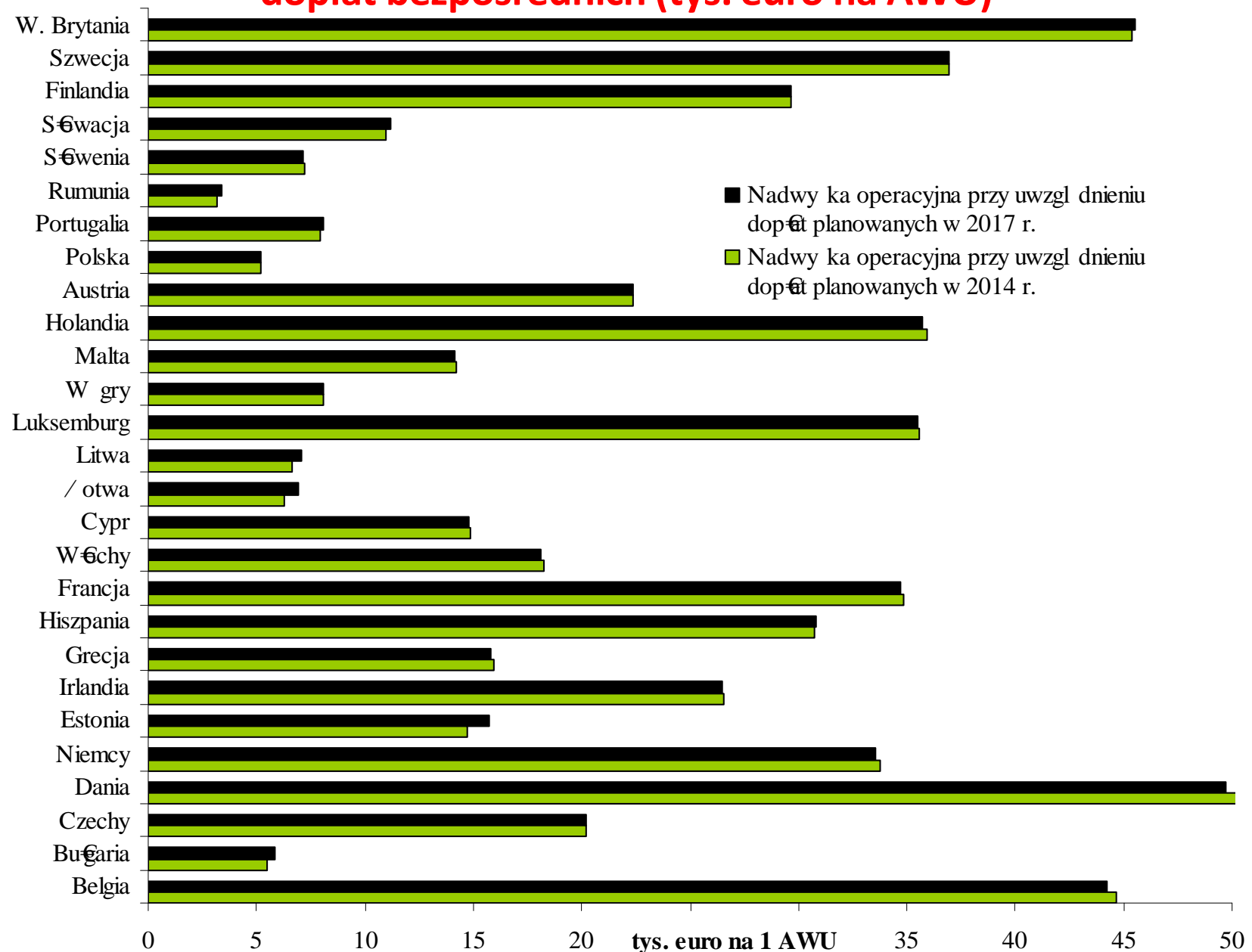
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Eurostatu, Rachunki RER.

Nadwyżka operacyjna uzyskana średnio w latach 2004-2010 w przeliczeniu na powierzchnię UR i nakłady pracy własnej

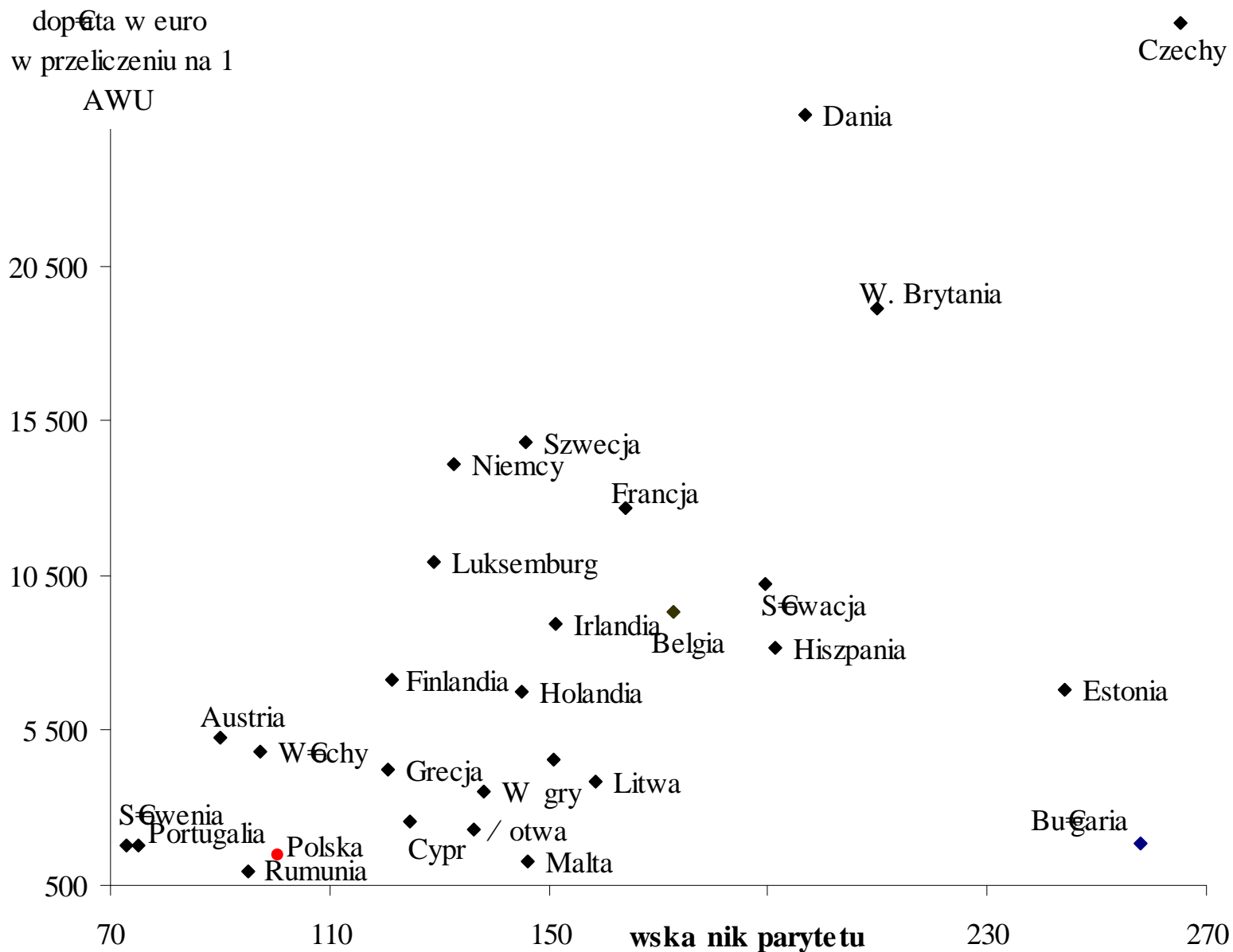
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Eurostatu, Rachunki RER.

Szacunek nadwyżki operacyjnej przy uwzględnieniu zaproponowanej wysokości dopłat bezpośrednich (tys. euro na AWU)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Eurostatu, Rachunki RER.

Przewidywane dopłaty bezpośrednie w 2017 r. w przeliczeniu na jednostkę pracy nieopłaconej (euro na AWU) w stosunku do parytetu

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Eurostatu, Rachunki RER.

Zamiast podsumowania

Ciąg zależności mogących skutkować równiejszymi, a więc bardziej sprawiedliwymi płatnościami bezpośrednimi

Więcej:

- integracji ekonomicznej, walutowej i politycznej
 - koordynacji polityki gospodarczej
 - dyscypliny fiskalnej
 - zrównoważonej efektywności i produktywności
 - elastyczności wszystkich rynków
 - innowacyjności
 - dobrych instytucji
- a więc krótko: „więcej Europy” i czasu

Więcej:

- konwergencji realnej i nominalnej
- federalizmu fiskalnego, mechanizmu redystrybucji wraz z transferami wewnątrzunijnymi
- dóbr publicznych i dodatnich efektów zewnętrznych
- solidaryzmu Europejczyków, **ale krótko: „mniej Polski, czyli suwerenności narodowej”**

- **Więcej: równości = sprawiedliwości** w zasadach konstruowania i poziomie natężenia stosowania instrumentów wsparcia budżetowego, np. w formie płatności bezpośrednich
- Więcej równej/uczciwej konkurencji wewnątrzunijnej

Niestety, to dziś wygląda na myślenie życzeniowe. Paradoksalnie, to Euroland ma większe szanse przetrwania niż UE.

Przykład strefy euro pokazuje, że równocześnie część krajów może wykazywać realną i nominalną konwergencję, a inne – dywergencję. To samo dotyczy całej UE.

Źródło: opracowanie własne.